

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 20. august 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-792-0963
Dok.: MOA40775

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 957 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. juni 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marlene Harpsøe (DF).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 957 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ifølge artiklen "Voldtægtsmænd slipper for fængsel" på TV2 Nyhederne hjemmeside d. 19. juni 2009, jf. <http://nyhederne.tv2.dk/article.php/id-23128487.html?rss>, har en undersøgelse foretaget af det kriminalpræventive råd vist, at kun 9 ud af 50 sager om overfaldsvoldtægt har ført til dom. Ifølge artiklen betragtede politiet i 20 ud af 50 tilfælde, som sagerne for opklaret. Ministeren bedes redegøre for, hvorfor kun så få voldtægtssager fører til en dom, samt hvilke initiativer ministeren har tænkt sig at igangsætte for at flere voldtægtssager kommer for en domstol?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Den undersøgelse, der er omtalt i spørgsmålet, er foretaget af en række forskere og udgivet af Det Kriminalpræventive Råd i juni 2009.

Det fremgår af undersøgelsen (Voldtægt der anmeldes. Del III: Udviklingen – især med henblik på overfaldsvoldtægter), at ud af 50 årlige anmeldelser om fuldbyrdet overfaldsvoldtægt blev der af politiet rejst sigtelse i 20 sager. I de øvrige sager blev en mulig gerningsmand ikke fundet.

Endvidere fremgår det af undersøgelsen, at af de 20 sager, hvori der blev rejst sigtelse, blev 12 sager indbragt for retten. I 9 af disse sager blev gerningsmanden idømt ubetinget fængsel. I en sag blev gerningsmanden idømt betinget fængselsstraf, i en sag en behandlingsdom, og i den sidste blev den pågældende frifundet. I de resterende 8 sager, der ikke blev indbragt for retten, skete der påtaleopgivelse i 6 af sagerne, enten fordi sigtelsen var grundløs (1 sag) eller på grund af manglende beviser (5 sager). I endnu en sag blev efterforskningen indstillet efter retsplejelovens § 749, og i den sidste sag var den formodede gerningsmand under 15 år.

Med hensyn til anklagemyndighedens behandling af straffesager, herunder voldtægtssager, kan jeg mere generelt oplyse, at det følger af retsplejelovens § 96, stk. 1, at det er de offentlige anklageres opgave i forbindelse med politiet at forfølge forbrydelser. Anklagemyndigheden skal herved påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted.

Denne regel er et udtryk for objektivitetsprincippet, der er et grundlæggende princip i strafferetsplejen, og som anses for en af de vigtigste retssikkerhedsgarantier. Princippet gælder bl.a., når ankla-

gemyndigheden skal tage stilling til spørgsmålet om tiltale, og indebærer, at anklagemyndigheden er forpligtet til at tage enhver omstændighed, der tyder på en mistænks uskyld, i betragtning, samt ikke at rejse tiltale, medmindre anklagemyndigheden skønner, at tiltalerejsning vil føre til domfældelse.

Det vil således ikke være i overensstemmelse med objektivitetsprincippet, hvis anklagemyndigheden rejste tiltale i sager, hvor der var en sådan tvivl om beviserne, at der ikke var en rimelig udsigt til domfældelse.

Tiltale i sådanne sager ville i øvrigt – udover den belastning, som det medfører for den tiltalte – indebære en belastning for den forurettede, der skulle afgive vidneforklaring i retten, og som formentlig i de fleste tilfælde ville opleve en efterfølgende frifindelse som en tilkendegivelse om, at hendes forklaring om det passerede ikke var troværdig.

Det bemærkes i øvrigt, at spørgsmålet om, hvorvidt der er grundlag for domfældelse i en sag om voldtægt, beror på en helt konkret vurdering af samtlige sagens omstændigheder. Ud over en vurdering af både offerets og den sigtedes troværdighed vil elementer som genetiske spor, tekniske spor, spor efter vold, den tidsmæssige faktor samt eventuelle vidneforklaringer om parternes adfærd før og efter overgrebet være elementer, der alle skal indgå i vurderingen.

På grund af voldtægtssagernes særlige karakter vil der dog i en række tilfælde ikke være afgørende tekniske spor eller vidneforklaringer, der kan belyse forholdet nærmere, og sagens afgørelse vil derfor hovedsagelig bero på en vurdering af offerets og den sigtedes forklaringer om det passerede. Dette indebærer, at der vil kunne forekomme flere påtaleopgivelser og frifindende domme end i andre straffesager, hvor der også foreligger forklaringer fra andre vidner udover offeret og/eller tekniske beviser.

I øvrigt bemærkes, at det er rigsadvokatens bestemte indtryk, at sager om voldtægt af politi og anklagemyndighed betragtes med stor alvor og undergives en god og grundig behandling. Endvidere har politireformen medført, at sager om voldtægt nu behandles i politikredsens advokaturer for personfarlig kriminalitet, og at der som følge heraf opnås særlig erfaring og ekspertise hos de jurister, der tager stilling til tiltalerspørgsmålet.

Det er endvidere min opfattelse på baggrund af rigsadvokatens behandling af sager om voldtægt, at der ikke er grundlag for en antagelse om, at anklagemyndigheden skulle være for forsigtig med at rejse tiltale i sager om voldtægt.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, der er anført af Rigsadvokaten.